

Wyjaśnienie

W związku z artykułem pt.: „Trik Ministra Szyszki załatwił problem odpadów”, który ukazał się 26 kwietnia 2017 r. w Dzienniku Gazecie Prawnej, Ministerstwo Środowiska przedstawia poniżej wyjaśnienia.

Tytuł artykułu mylnie sugeruje jakoby możliwość uwzględniania przez gminy odpadów komunalnych oddanych przez mieszkańców do punktów skupu surowców wtórnych i przekazanych do recyklingu przy obliczaniu poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła była „sztucznym zabiegiem” mającym zapewnić wzrost tego poziomu zarówno na poziomie gminnym jak i krajowym.

Sposób obliczania poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła został określony w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych [1]. Wzór na obliczenie poziomu zawarty w § 3 ww. rozporządzenia stanowi, że jest to stosunek łącznej masy odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła poddanych recyklingowi i przygotowanych do ponownego użycia, **pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych** oraz od innych wytwórców odpadów komunalnych, wyrażonej w M_g ($M_{r_{pmts}}$) do łącznej masy wytworzonych odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła, pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych oraz od innych wytwórców odpadów komunalnych, wyrażonej w M_g ($M_{w_{pmts}}$).

Odpady przekazywane przez mieszkańców do punktów skupu surowców wtórnych, które zostały poddane recyklingowi i przygotowane do ponownego użycia **stanowią odpady pochodzące ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych**, mogą więc być wliczane do masy $M_{r_{pmts}}$. Nie wymaga to zmiany ww. rozporządzenia i wzoru na obliczanie poziomu.

Ponadto należy wskazać, że w obecnie obowiązującym rozporządzeniu z dnia 17 czerwca 2016 r. w sprawie wzorów sprawozdań o odebranych i zebranych odpadach komunalnych, odebranych nieczystościach ciekłych oraz realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi [2], w załączniku nr 4 (stanowiącym sprawozdanie wójta, burmistrza, prezydenta miasta) w przypisie nr 11, wskazano, że przy obliczaniu poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, należy wziąć pod uwagę odpady papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła przygotowane do ponownego użycia i poddane recyklingowi lub inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe przygotowane do ponownego użycia, poddane recyklingowi i innym procesom odzysku odebrane od właścicieli nieruchomości, zebrane w punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych, **zebrane w inny sposób** oraz wysegregowane w instalacjach do mechanicznego lub mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, w stosunku których uzyskano informację, o której mowa w art. 90a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W związku z powyższym, w zakresie odpadów komunalnych pochodzących od mieszkańców gminy zebranych w punktach skupu surowców wtórnych lub w przypadku różnego rodzaju akcji zbiórki odpadów w szkołach, placówkach oświatowo-wychowawczych, urzędach i instytucjach gmina może wystąpić z prośbą o udzielenie informacji dotyczącej masy i sposobu zagospodarowania tych odpadów. Wówczas należałoby traktować je jako odpady zebrane w inny sposób. Ponadto ich masę

poddaną przetwarzaniu można uwzględnić przy obliczaniu poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

Kwestia wliczania do ww. poziomów odpadów z punktów skupu surowców wtórnych nie ma związku z wyborem jednej z metod wskazanych w załączniku I decyzji Komisji 2011/753/UE z dnia 18 listopada 2011 r. ustanawiającej zasady i metody obliczeń w odniesieniu do weryfikacji zgodności z celami określonymi w art. 11 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w sprawie odpadów [3]. W przypadku metody nr 1 obliczane jest przygotowanie do ponownego użycia i recykling odpadów **papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła** pochodzących z gospodarstw domowych, a z kolei metoda nr 4 dotyczy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu **odpadów komunalnych**. Zgodnie z art. 3 ust. 6 decyzji Komisji 2011/753/UE państwo członkowskie może zmienić wybraną opcję przed złożeniem sprawozdania z wdrażania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w sprawie odpadów za rok 2020, pod warunkiem, że jest w stanie zapewnić spójność zgłaszanych danych. Zmiana dotyczy jednak wybranych opcji spośród 4 wskazanych w tym załączniku. Polska wybrała metodę nr 2, a jej odzwierciedleniem jest wspomniane wcześniej rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. Natomiast uwzględnianie odpadów podanych do przetwarzania (przekazanych przez mieszkańców do punktów skupu surowców wtórnych) nie stanowi zmiany wybranej opcji.

Ponadto Ministerstwo Środowiska nie wskazywało aby punkty skupu surowców wtórnych mogły być traktowane jak PSZOK-i. Punkty skupu surowców wtórnych nie stanowią PSZOK-ów. Status PSZOK jest jasno określony w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – gminy tworzą punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, które zapewniają przyjmowanie co najmniej określonych w ustawie odpadów komunalnych. Gmina jest zobowiązana utworzyć co najmniej jeden stacjonarny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, samodzielnie lub wspólnie z inną gminą lub gminami. Utworzenie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców jest zadaniem własnym gminy, zatem może być powierzone własnej spółce (zakładowi, jednostce budżetowej), do której zadań statutowych należą te działania na podstawie przepisów art. 1 ust. 1 i art. 2 ustawy o gospodarce komunalnej. Nie należy porównywać funkcjonowania PSZOK-ów z działaniem punktów skupu surowców wtórnych, które działają na innych zasadach. Czym innym jest bowiem włączenie jedynie do systemu sprawozdawczego punktów skupu surowców wtórnych, a czym innym ich funkcjonowanie.

Należy podkreślić, że punkty skupu surowców wtórnych, które przyjmują również odpady komunalne pochodzące od mieszkańców nie są objęte sprawozdawczością w zakresie odpadów komunalnych. Tym samym gmina chcąc wliczyć odpady przekazane przez te punkty do dalszego zagospodarowania do poziomów musi wystąpić z prośbą o udzielenie informacji dotyczącej masy i sposobu zagospodarowania tych odpadów. Ponadto gmina musi mieć pewność, że były to odpady pochodzące z gospodarstw domowych, i że zostały one poddane recyklingowi i przygotowaniu do ponownego użycia. Do poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła nie powinny być wliczane odpady inne niż komunalne przyjmowane przez punkty skupu surowców wtórnych.

Podstawa prawna:

[1] Dz. U. poz. 2167

[2] Dz. U. poz. 934

[3] Dz. Urz. WE L 310 z 25.11.2011, str. 11-6

